

Helsingfors/Mariehamn 4.5.2021

Nr 24/21

Hänvisning Ålands lagtings skrivelser
29.3.2021, nr 54 och
56/2021.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över följande av lagtinget 29.3.2021 antagna landskapslagar:

1. Landskapslag om ändring av 1 § landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård,
2. Landskapslag om ändring av 1 § landskapslagen om tillämpning på Åland av lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården.

Ålandsdelegationen avger i det följande ett gemensamt utlåtande över ovan nämnda landskapslagar.

Landskapslagarnas huvudsakliga innehåll

I blankettlagarna intas bestämmelser som syftar till att vissa i rikslagarna företagna ändringar inte ska gälla i landskapet.

Lagstiftningsbehörigheten

Landskapslagarna berör kommunernas förvaltning och socialvård, vilka rättsområden utgör landskapsbehörighet enligt 18 § 4 och 13 punkterna i självstyrelselagen för Åland. Landskapslagstiftningen berör även näringsverksamhet, på vilket område lagstiftningsbehörigheten jämlikt 18 § 22 punkten i självstyrelselagen med vissa undantag tillkommer landskapet.

Enligt 1 § 4 mom. i landskapslagen om ändring av 1 § landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård ska lagen om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 1201/2020) inte tillämpas till den del det är

fråga om landskapets lagstiftningsbehörighet. Med anledning härav konstateras att jämlikt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen har landskapet behörighet att lagstifta om grunderna för avgifter som uppbärs inom landskapsförvaltningen och enligt 44 § 3 mom. i nämnda lag ankommer det på lagtinget att lagstifta om grunderna för avgifter som uppbärs inom landskapsförvaltningen. Grundlagens 81 § 2 mom. förutsätter att grunderna för avgifter anges i lag. Dessutom förutsätter självstyrelselagens 21 § 1 mom. att bestämmelser som berör grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen eller självstyrelselagen i övrigt hör till området för lag anges i landskapslag. Inom landskapets behörighetsområden är det möjligt att inom de ramar som beskrivs ovan lagstifta om från riket avvikande avgifter, varför bestämmelsen i 1 § 4 mom. i föreliggande landskapslag inte föranleder några anmärkningar för Ålandsdelegationens sida.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen finner att landskapslagarna faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Pellonpää och Suviranta.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare